

Aktualności 2021-2027

Ponad 44 mln euro trafi do aglomeracji kalisko – ostrowskiej w ramach oddzielnej koperty finansowej na kontynuację instrumentu o nazwie Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Pieniądze pochodzą z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. W poniedziałek 18 września porozumienie w tej sprawie podpisał marszałek Marek Woźniak z liderami związku ZIT.

Rewitalizacja Kalisza, pałacu w Koźminku czy Przybysławicach, albo zabytkowego kościoła w Odolanowie, liczne remonty domów kultury, budowa Centrum Kształcenie Praktycznego w Ostrowie Wlkp., a także systemu informacji przestrzennej - w sumie ponad 70 znaczących projektów udało się zrealizować w ostatnich latach na terenie aglomeracji kalisko – ostrowskiej, a pieniądze na ten cel pochodziły ze środków UE, z puli Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).

W najbliższych latach strumień eurofunduszy dalej będzie zasilał samorzady z aglomeracji kalisko – ostrowskiej. Zarząd województwa wielkopolskiego zdecydował się na kontynuację tego instrumentu finansowego. Zabezpieczył na ten cel ponad 44 mln euro w budżecie nowego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (dawnego Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego).

- Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że ZIT-y przysłużyły się utrwaleniu współpracy między poszczególnymi samorządami. Efektem są projekty, których realizacja wykraczała poza obszar pojedynczej gminy. Mamy za sobą kilka znaczących realizacji w obszarze zeroemisyjnego transportu oraz rewitalizacji – wyjaśnia marszałek Marek Woźniak. – Obecnie uznaliśmy, że jeśli chodzi o ZIT-y, kluczowe będą cyfryzacja usług publicznych, zielona polityka i mobilność miejska. Natomiast w przypadku Europejskiego Funduszu Społecznego postawimy na kompleksowe programy kształcenia ogólnego i zawodowego, integracja mieszkańców z naciskiem na seniorów – dodaje Marek Woźniak.

Oddolnie

Porozumienie w sprawie ZIT-u zostało podpisane przez marszałka Marka Woźniaka, który w imieniu Zarządu Województwa Wielkopolskiego jest dysponentem środków z programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 oraz liderów stowarzyszenia Aglomeracja Kalisko - Ostrowska – prezesa Krystiana Kinastowskiego i Pawła Rajskiego – członka zarządu. Samorządowcy złożyli podpisy w zabytkowych murach Pałacu w Lewkowie. Przypomnijmy, że obiekt należy do wspaniałych zabytków południowej Wielkopolski i jednocześnie najokazalszych

klasycystycznych rezydencji w regionie. W ostatnich latach, m.in. dzięki środkom unijnym (14,5 mln zł wsparcia), przeszedł gruntowny remont.

- Jesteśmy w przededniu kolejnego skoku cywilizacyjnego. Życzyłbym sobie, byśmy w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej ten sukces realizacji dobrych projektów, w tym tych partnerskich, powtórzyli – zaznacza Krystian Kinastowski.

Z kolei Paweł Rajski wyraża nadzieję, na dobrą atmosferę współpracy między samorządami tworzącymi AKO. – Jestem przekonany, że będą to dobrze wydane pieniądze – stwierdza.

Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (SAKO) zrzeszające 25 jednostek samorządu terytorialnego (2 miasta, 7 gmin miejsko-wiejskich, 13 gmin wiejskich i 3 powiaty) będzie wdrażać instrument ZIT na terenie aglomeracji kalisko-ostrowskiej. Obejmuje on swoim zasięgiem powierzchnię 2 705 km² i mieszka tu ponad 377 tys. osób.

- Dzisiejsze porozumienie to ważny krok przybliżający do uruchomienia pieniędzy unijnych dla tego obszaru – zwracają uwagę sygnatariusze. Samorządowcy jednocześnie podkreślają jak istotny był dla nich proces konsultacyjny i samodzielność w podejmowaniu decyzji o podziale środków. Jest on spójny z zasadami wdrażania nowego programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Koncentrują się one na wypracowywaniu decyzji w sposób maksymalnie uspołeczniony, oddolny i blisko obywatela.

- Wielkopolska stawia na partnerstwo i większą autonomię w podejmowaniu decyzji przez samorządowców w zakresie wydawania środków unijnych. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że ten model się sprawdził – mówi marszałek Marek Woźniak i jednocześnie zapowiada, że w nowym programie regionalnym zostanie rozszerzona formuła Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. - Do istniejących ZIT-ów w aglomeracji poznańskiej i kalisko-ostrowskiej, dołączy pięć nowych obszarów miejskich w Pile, Gnieźnie, Koninie, Lesznie oraz Kole i Turku. - Bo więcej ZIT-ów, to więcej współpracy samorządów i korzyści dla mieszkańców – dodaje. Porozumienia w tej sprawie zostaną podpisane w najbliższych tygodniach.

Plany

Jakie zatem działania w ramach instrumentu ZIT będą realizowane na terenie aglomeracji kalisko – ostrowskiej? Samorządowcy wskazali kilka obszarów priorytetowych. Prawie 39 mln euro planują wydać na projekty infrastrukturalne. Głównie na kontynuację rozbudowy e-usług publicznych dla mieszkańców. Nie zabraknie również działań związanych z adaptacją do zmian klimatu. Największy budżet – ponad 21,5 mln euro, samorządowcy z aglomeracji kalisko – ostrowskiej przeznaczą na infrastrukturę transportu miejskiego. Możemy więc spodziewać się zakupów nowych autobusów zero

lub nisko-emisyjnych, budowy ścieżek rowerowych czy węzłów przesiadkowych. Te rozwiązania mają w większym stopniu zachęcić mieszkańców do korzystania z transportu publicznego.

Wzorem poprzednich lat, także w kolejnych, będzie realizowanych sporo projektów społecznych i zdrowotnych, jak również służących integracji mieszkańców. Łącznie zostanie wydane na ten cel ponad 5 mln euro.

Zmiany, zmiany...

Większość środków unijnych będzie dystrybuowana za pośrednictwem konkursów. A więc, najpierw trzeba będzie napisać dobry projekt, aby otrzymać dotację. Skrócą się procedury związane z wyborem najlepszych wniosków. Podobnie jak poprzednio, Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska będzie brało udział w opracowaniu kryteriów wyboru projektów w poszczególnych konkursach. SAKO dokona też wstępnej selekcji projektów. Natomiast, kolejne dwa etapy – ocena formalna i merytoryczna oraz wybór do dofinansowania – odbędzie się na poziomie Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Wielkopolski (a więc w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu).

Oznacza to, że zamiast sześciu kroków (od projektu do otrzymania dotacji) każde przedsięwzięcie będzie miało do pokonania cztery, co w założeniu ma przyspieszyć konieczne procedury.

To nie jedyne zmiany, które będą obowiązywały ubiegających się o dotacje z puli ZIT. Jak będą one funkcjonowały w kolejnych latach?

- W nowym programie (zgodnie z wymogami systemowymi) nacisk położony zostanie na zintegrowany charakter projektów wdrażanych w formule ZIT – zwraca uwagę Grzegorz Potrzebowski, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej UMWW w Poznaniu. - A więc muszą to być projekty partnerskie i cechować je powinien wspólny efekt, oznaczający np. ponadgminne korzystanie ze stworzonej nowej infrastruktury lub w przypadku projektów adresowanych bezpośrednio do mieszkańców – objęcie wsparciem uczestników, z co najmniej dwóch samorządów obszaru funkcjonalnego – dodaje.

Co więcej, na realizatorów z obszarów ZIT zostaną nałożone ograniczenia dotyczące możliwości ubiegania się o środki z tożsamyh działań pochodzących z puli ogólnej programu. - Chcemy w ten sposób uniknąć sytuacji podwójnego dofinansowania oraz zaburzenia konkurencji samorządów ze względu na nadmierne preferencje na skutek lokalizacji na obszarze lub poza obszarem objętym ZIT – wyjaśnia dyrektor Grzegorz Potrzebowski.

Ze względu na ograniczoną alokację w nowym programie unijnym dla Wielkopolski, środki

dedykowane ZIT-om będą dostępne jedynie w ściśle wyznaczonych obszarach wsparcia. Są to: publiczne e-usługi, działania związane z adaptacją do zmian klimatu, infrastruktura transportu miejskiego, wsparcie potencjału ZIT, jak również edukacja, usługi społeczne i zdrowotne oraz integracja społeczna.

[Prezentacja ZIT AKO \(2.2 MB\)](#)

